

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice v období leden až únor 2007

Policie České republiky v období leden až únor letošního roku šetřila 25 442 nehod na pozemních komunikacích. Při těchto nehodách bylo 129 osob usmrceno, 459 osob těžce zraněno a 2 936 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je 1 152,61 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2006 je následující:

Nárůst zaznamenáváme v kategorii:

- počet usmrcených	o 8 osob,	tj. o 6,6 %
- počet těžce zraněných	o 5 osob,	tj. o 1,1 %
- počet lehce zraněných	o 35 osob,	tj. o 1,2 %.

Pokles zaznamenáváme v kategorii:

- počet nehod	o 8 815,	tj. o 25,7 %
- odhad hmotné škody	o 462,024 mil. Kč,	tj. o 28,6 %

Počet nehod za první dva měsíce letošního roku je od roku 1990 5. nejnižší, když nejméně nehod bylo v roce 1991 (jen 13 049 nehod) a nejvíce v roce 1999 (37 782 nehod).

Počet usmrcených je od roku 1990 3. nejnižší, nejméně usmrcených bylo v roce 2004 (117 osob a v loňském roce 121 osob), nejvíce usmrcených bylo v roce 1993 (191 osob).

Počet těžce zraněných je v tomto období 2. nejnižší, když nejméně těžce zraněných bylo v roce 2006 (454 osob) a nejvíce v roce 1996 (792 osob).

Počet lehce zraněných je 4. nejnižší, když nejméně lehce zraněných bylo v roce 1991 (2 363 osob) a nejvíce v roce 1995 (3 726 osob).

V únoru letošního roku se stalo 11 482 nehod, což je o 5 380 nehod méně, než v únoru roku 2006 (je to pokles o 31,9%). Počet usmrcených – 57 osob – je stejný jako v loňském roce. Těžce zraněno bylo 211 osob, což je o 17 osob méně. Počet lehce zraněných v únoru (1 356 osob) je nižší o 157 osob oproti únoru 2006.

Vývoj následků nehod za první dva měsíce roku 2007 nebyl příznivý, neboť došlo ke zvýšení všech následků na životech a zdraví. V porovnání s loňským rokem se zcela jistě ve zvýšení následků nehod projeví odlišné klimatické podmínky na začátku letošního roku. Snížení zaznamenáváme prakticky jen u počtu nehod, ale toto snížení je pravděpodobně ovlivněno zvýšením hranice hmotné škody pro povinné hlášení nehody (z 20 na 50 tisíc Kč od 1.7.2006).

Snížení celkového počtu nehod se projevilo především v kategorii nehod zaviněných řidiči osobních a nákladních automobilů (o 5 941, resp. o 1 875 nehod), řidiči autobusů (o 236 nehod), traktorů (o 194 nehod) apod. Naopak více nehod zaznamenáváme v kategorii nehod zaviněných chodci (o 44 nehod), cyklisty (o 49 nehod), řidiči jednostopých motorových vozidel (o 62 nehod) apod.

Více usmrčených bylo u nehod zaviněných řidiči jednostopých motorových vozidel (o 3 osoby), cyklisty (o 2 osoby), řidiči nákladních automobilů (o 1 osobu), technickou závadou vozidla (o 4 osoby) a více usmrčených bylo i v případech ujetí z místa nehody (o 4 osoby).

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až únor 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Index rok 2006=100%	Počet usmrčených	Rozdíl usmr- cených	Index rok 2006=100%
Řidičem motorového vozidla	23 740	-8 837	72,9	113	2	101,8
Řidičem nemotorového vozidla	120	46	162,2	4	2	200,0
Chodcem	251	44	121,3	5	-1	83,3
Jiným účastníkem	23	-9	71,9	0	0	
Závadou komunikace	73	-68	51,8	0	0	
Technickou závadou vozidla	141	-21	87,0	4	4	
Lesní, domácí zvěř	848	-99	89,5	1	1	
Jiné zavinění	246	129	210,3	2	0	100,0

V tomto období Policie ČR šetřila 2 708 nehod (cca 11% z celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel), kdy viník nehody z místa ujel. Při těchto nehodách došlo k usmrcení 5 osob a 137 osob bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku nižší o 559 (tj. o 17,1%), počet usmrčených je vyšší o 4 osoby a počet zraněných je vyšší o 29 osob.

V přiložené tabulce je uveden přehled o druzích nehod a jejich následcích.

druh srážky; únor rok 2007	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrčených	Rozdíl
s jedoucím vozidlem	13 080	- 5 570	43	- 13
s vozidlem zaparkovaným	4 375	- 2 009	2	1
s pevnou překážkou	4 192	- 787	33	8
s chodcem	722	134	34	7
se zvěř	853	-93	1	1
s vlakem	36	- 26	1	- 1
Havárie	1 568	- 282	9	2
jiný druh nehody	616	-182	6	3

V hodnoceném období roku 2007 byla nejčastějším druhem nehody srážka jedoucích vozidel a srážka s vozidlem zaparkovaným. Poměrně vysoký je i počet nehod končících srážkou s pevnou překážkou.

Nejvíce usmrčených osob bylo při nehodách končících vzájemnou kolizí jedoucích vozidel (43 osob), dále při nehodách končících srážkou s chodcem (34 osob) a srážkou s pevnou překážkou (33 osob). Z porovnání vyplývá, že se významně zvýšil počet usmr-

cených u nehod končících srážkou s pevnou překážkou (téměř o 1/3) a srážkou s chodcem (o více jak ¼).

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v měsíci lednu až únoru 2007.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až únor 2007	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	tj. %	Rozdíl usmrčených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	4 623	19,5	54	47,8	-1
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	402	1,7	8	7,1	4
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	4 332	18,2	10	8,8	-6
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	14 383	60,6	41	36,3	5

Nejčastější hlavní příčinou nehod v tomto období byl nesprávný způsob jízdy, na který připadá bezmála 61% nehod, dalších téměř 20% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy, přes 18% připadá na nedání přednosti v jízdě apod.

Nepřiměřená rychlost jízdy si stále zachovává prvenství počtu usmrčených osob – při těchto nehodách zahynulo 54 osob, tj. téměř 48% z následků nehod řidičů. Více usmrčených zaznamenáváme u hlavní příčiny nesprávný způsob jízdy (o 13,9%) a nesprávné předjíždění (o 100%). U zbývajících hlavních příčin zaznamenáváme pokles.

Deset nejčastějších a deset nejtragičtějších příčin nehod je uvedeno v následujících tabulkách. **Nejčastější příčinou nehod** řidičů v tomto období bylo nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vpředu jedoucím vozidlem a tyto dvě příčiny představují přes 34% z celkového počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

pořadí	DESET nejčastějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až únor 2007	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	4 451
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	3 713
3.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	3 063
4.	nesprávné otáčení nebo couvání	2 389
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	1 454
6.	nezvládnutí řízení vozidla	1 194
7.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	843
8.	vjetí do protisměru	770
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	692
10.	jiný druh nesprávné jízdy	611

Jak vyplývá z další tabulky, **nejtragičtější příčinou** nehod v tomto období bylo nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky a tyto dvě příčiny představují 30% z celkového počtu usmrčených při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel. Překvapující je i vysoký počet usmrčených osob při nehodách zaviněných defektem pneumatiky.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až únor 2007	počet usmrcených osob
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	18
2.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	16
3.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	14
4.	vjetí do protisměru	14
5.	nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	8
6.	kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	6
7.	nepřízpůsobení rychlosti viditelnosti	6
8.	nezvládnutí řízení vozidla	4
9.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	4
10.	defekt pneu způsobený průrazem, náhlým únikem vzduchu	4

V porovnání s obdobím leden až únor roku 2006 byl počet usmrcených osob vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

❖	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	o	13 osob
❖	nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla	o	8 osob
❖	nepřízpůsobení rychlosti viditelnosti	o	4 osoby
❖	defekt pneu způsobený průrazem, náhlým únikem vzduchu	o	4 osoby atd.

Počet usmrcených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

❖	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	o	18 osob
❖	nedání přednosti upravené dopravní značkou " STÚJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ ! "	o	3 osoby
❖	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	o	2 osoby
❖	vjetí do protisměru	o	2 osoby atd.

Vývoj následků chodců na vyznačených přechodech od roku 2000 je v následující tabulce.

leden a únor rok 2007	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
počet nehod	85	158	147	131	142	160	128	195
usmrceno osob	2	7	7	2	4	2	5	3
těžce zraněno	26	33	33	38	38	42	27	34
lehce zraněno	59	126	106	97	111	121	101	155
nezraněno	1	1	2	2	2	1	1	10

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci, přecházejícímu po vyznačeném přechodu, zahynuli v období leden až únor 2007 tři chodci (o 2 osoby méně než v roce 2006).

V přiložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci nebo mimo obec, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku, index – období leden až únor 2006=100%.

V obci je nižší: počet nehod o 6 908, počet usmrcených o 4 osoby, počet lehce zraněných o 11 osob a odhad hmotných škod o 283,1 mil. Kč;
je vyšší: počet těžce zraněných o 30 osob;

MÍSTA NEHOD

Místo nehody období leden až únor 2007	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI Index rok 2006=100%	18 631 73,0	48 92,3	259 113,1	1 697 99,4	714 71,6
MIMO OBEC Index rok 2006=100%	6 811 138,9	81 117,4	200 88,9	1 239 103,9	439 71,0
z toho DÁLNIČE Index rok 2006=100%	641 81,9	7 350,0	4 44,4	58 93,5	63 67,6

Mimo obec je vyšší: počet nehod o 1 908, počet usmrcených o 12 osob a počet lehce zraněných o 46 osob;

je nižší: počet těžce zraněných o 25 osob odhad hmotných škod o 178,9 mil. Kč);;

Na dálnici je vyšší: počet usmrcených o 4 osoby a počet těžce zraněných je stejný jako v lednu roku 2006;

je nižší: počet nehod o 15, počet lehce zraněných o 5 osob a odhad hmotných škod (o 7,5 mil. Kč);

V hodnoceném období roku 2007 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace, na vybranou komunikační síť velkých měst a dále na silnice I. třídy. Počet nehod byl, v porovnání se stejným obdobím loňského roku, nižší na všech druzích komunikací. Největší relativní pokles zaznamenáváme na účelových (o 55%) a na silnicích III. třídy (o 40,6%).

druh komunikace období leden až únor 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Dálnice	641	-142	7	5
Silnice I.třídy	4 506	-790	45	-11
Silnice II.třídy	3 848	-837	36	20
Silnice III.třídy	2 529	-1 725	16	-3
Komunikace sledovaná	4 707	-1 173	13	-7
Komunikace místní	7 540	-2 108	9	2
Účelová komunikace	146	-219	0	-1

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. a II. třídy. Oproti stejnému období loňského roku byl počet usmrcených nižší při nehodách na silnicích I. a III. třídy, na vybrané komunikační síti velkých měst a na účelových komunikacích. Největší relativní nárůst pak byl na místních komunikacích.

V období prvních dvou měsíců šetřila Policie ČR 879 nehod, které byly zaviněny **pod vlivem alkoholu** (tj. 3,6% z celkového počtu nehod). Při těchto nehodách byly 3 osoby usmrceny a 258 osob zraněno. Počet nehod, v porovnání s rokem 2006, je vyšší o 93 nehod (tj. o 11,8%), počet usmrcených je nižší o 5 osob (tj. o 62,5%) a počet zraněných je o 8 osob vyšší (tj. o 3,2%). Nejvyšší podíl těchto nehod – 4,9% byl na území Jihočeského kraje a k usmrcení u těchto nehod došlo jen na území Středočeského a Jihomoravského kraje (1, resp. 2 osoby).

Nejvíce těchto nehod zavinili řidiči osobních automobilů – 764 nehod (+ 87 nehod), řidiči nákladních automobilů - 47 nehod (- 14 nehod), chodci - 34 nehod (+17 nehod), cyklisté - 23 nehod (+ 3 nehody) atd.

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání se stejným obdobím roku 2006 je v následující tabulce. Počet nehod byl nižší na území všech krajů a největší snížení zaznamenáváme na území Severomoravského (o 2 089 nehod, tj. o 34.9%) a Jihomoravského (o 14 61 nehod) kraje. Počet usmrcených byl vyšší v kraji Jihočeském, Západočeském, Východočeském, Jihomoravském a Severomoravském. Největší absolutní nárůst byl na území Jihomoravského kraje.

NEHODY V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR

K r a j období leden až únor 2007	Počet nehod	Index	Počet usmrcených	Index	Rozdíl usmrcených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	4 710	80,2	5	29,4	-12
STŘEDOČESKÝ	3 446	82,4	21	77,8	-6
JIHOČESKÝ	1 636	70,0	12	133,3	3
ZÁPADOČESKÝ	2 226	78,1	9	112,5	1
SEVEROČESKÝ	2 990	76,3	7	38,9	-11
VÝCHODOČESKÝ	2 753	71,4	21	116,7	3
JIHOMORAVSKÝ	3 787	72,2	36	300,0	24
SEVEROMORAVSKÝ	3 894	65,1	18	150,0	6

V hodnoceném období roku 2007 připadalo nejvíce nehod na středy a úterky. Oproti stejnému období loňského roku došlo ke snížení počtu nehod ve všech dnech týdne a největší relativní snížení – o 37,6% se týká nedělních nehod. Naproti tomu nejmenší relativní snížení, jen o necelých 15%, se týká středečních nehod.

Den v týdnu období leden až únor 2007	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Pondělí	4 208	-1 542	16	3
Úterý	4 279	-1 448	23	4
Středa	4 720	-826	17	-4
Čtvrtek	3 750	-1 475	18	2
Pátek	4 040	-1 538	18	1
Sobota	2 621	-889	20	0
Neděle	1 824	-1 097	17	2

Primát počtu usmrcených připadá na úterní nehody, kdy bylo usmrceno 23 osob. Méně usmrcených (o 19%) bylo jen při středečních nehodách. Při sobotních nehodách se počet usmrcených nezměnil.

Nejhorším dnem hodnoceného období byla středa 24. ledna, kdy Policie šetřila 1 184 nehod, v úterý 23. ledna šetřila Policie ČR 804 nehod atd. Nejméně nehod Policie ČR šetřila v neděli 7. ledna (164 nehod) a v neděli 11. února (216 nehod). V průměru na jeden den připadalo 431 nehod.

Nejtragičtějšími dny byla neděle 14. ledna, úterý 16. ledna, čtvrtek 18. ledna a pátek 23. února, kdy na pozemních komunikacích zemřelo shodně po 6 účastnících silničního provozu. V tomto období zaznamenáváme jen 7 dní, kdy při nehodách nebylo zaznamenáno úmrtí zúčastněných osob. V průměru na jeden den připadá 2,19 usmrcených osob (tj. o 0,12 osoby více než ve stejném období loňského roku).

V období leden až únor 2007 při nehodách na pozemních komunikacích zahynulo celkem 129 osob, z toho bylo:

53	řidičů osobních automobilů
34	chodců
22	spolujezdců v osobním automobilu
9	řidičů nákladních automobilů
6	cyklistů
2	řidiči motocyklu
1	řidič mopedu
1	spolujezdec v nákladním automobilu
1	řidič malého motocyklu.

Z celkového počtu 129 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu v prvních dvou měsících roku 2007 **bylo 6 dětí (o 3 usmrcené děti více,** než v roce 2006). Z toho bylo:

- **1 dítě - chodec**
- **5 dětských spolujezdců v osobních** automobilech (tj. o 3 děti více) - přitom 3 děti spolujezdců v osobních automobilech „nepoužily“ zádržný systém.

Nejvíce usmrcených osob bylo ve věkové kategorii 45 až 54 let (26 osob). V kategorii 25 až 34 let zahynulo 23 osob, v kategorii 35 až 44 let zahynulo 21 osob, v kategorii nad 64 let zahynulo 18 osob. Největší nárůst nastal u věkové kategorie 45 až 54 let (o 12 osob) a v kategorii 25 až 34 let (o 4 osoby). Významnější snížení – o 4 osoby zaznamenáváme v kategorii 18 až 20 let.

V porovnání se stejným obdobím roku 2006 byl vyšší počet usmrcených v kategorii:

❖ chodec	o	7 osob
❖ řidič nákladního automobilu	o	5 osob
❖ cyklista	o	3 osoby
❖ řidič motocyklu	o	2 osoby
❖ řidič mopedu	o	1 osobu
❖ řidič malého motocyklu	o	1 osobu.

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	8 osob
❖ řidič traktoru	o	1 osobu
❖ řidič osobního automobilu	o	1 osobu atd.

V porovnání s obdobím leden až únor 2006 zaznamenáváme nárůst počtu usmr-
cených u následujících kategorií viníků nehod:

- *u nehod zaviněných neznámým řidičem* (o 4 osoby)
- *u nehod zaviněných technickou závadou vozidla* (o 4 osoby)
- *u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů s návěsem* (o 3 osoby)
- *u nehod zaviněných cyklistou* (o 2 osoby)
- *u nehod zaviněných řidičem motocyklu* (o 2 osoby)
- *u nehod zaviněných řidičem vozidla TAXI* (o 2 osoby)
- *u nehod zaviněných řidičem vozidla taxi* (o 2 osoby)
- *u nehod zaviněných lesní zvěří* (o 1 osobu) apod.

Celkový vývoj následků nehod v hodnoceném období roku 2007 není příznivý a tak se ve větší míře ve statistice nehod objevují položky, kde došlo ke zvýšení počtu usmrčených osob.

Negativní trendy - v porovnání s obdobím roku 2006 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících položek statistiky nehod:

- *u nehod, které se staly na suchém povrchu* (o 32 osob)
- *u nehod v noční době, v místech bez veřejného osvětlení* (o 30 osob)
- *u nehod, které se staly na silnicích II. třídy* (o 20 osob)
- *u nehod, které se staly mimo obec* (o 12 osob)
- *u nehod končících srážkou s pevnou překážkou* (o 8 osob)
- *u nehod končících srážkou chodcem* (o 7 osob)
- *u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly na dálnicích* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly v úterý* (o 4 osoby)
- *u nehod zaviněných nesprávným předjížděním* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly v denní době (svítání, soumrak)* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly v pondělí* (o 3 osoby) atd.

Pozitivní trendy – významné snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- *u nehod končících srážkou jedoucích vozidel* (o 13 osob)
- *u nehod, které se staly na náledí - neošetřeném* (o 13 osob)
- *u nehod v noční době, v místech s veřejným osvětlením* (o 11 osob)
- *u nehod, které se staly na silnicích I. třídy* (o 11 osob)
- *u nehod v denní době za zhoršené viditelnosti (děšť, sníh apod.)* (o 9 osob)
- *u nehod, které se staly na komunikacích velkých měst* (o 7 osob)
- *u nehod zaviněných nedáním přednosti v jízdě* (o 6 osob)
- *u nehod v denní době za dobré viditelnosti* (o 6 osob)
- *u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly v obci* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly na „ujetém sněhu“* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly ve středu* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly na silnicích III. třídy* (o 3 osoby)
- *u nehod, které se staly na mokru* (o 3 osoby)
- *u nehod, které se staly na náledí - ošetřeném* (o 3 osoby)
- *u nehod, které se staly na železničním přejezdu* (o 3 osoby) atd.

Zpracoval : pplk. ing. Josef Tesařík a pplk. Petr Sobotka , telefon: 974 834 384
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR

V Praze dne 13. března 2007